

Saarna Rukoussunnuntaina Kaatuneiden muistopäivänä 21.5.2017

Matt. 6:5-13

"Kun rukoilette, älkää tehkö sitä tekopyhien tavoin. He asettuvat mielellään synagogiin ja kadunkulmiin rukoilemaan, jotta olisivat ihmisten näkyvissä. Totisesti: he ovat jo palkkansa saaneet. [6](#) Kun sinä rukoilet, mene sisälle huoneeseesi, sulje ovi ja rukoile sitten Isääsi, joka on salassa. Isäsi, joka näkee myös sen, mikä on salassa, palkitsee sinut.

[7](#) "Rukoillessanne älkää hokeko tyhjää niin kuin pakanat, jotka kuvittelevat tulevansa kuulluiksi, kun vain latelevat sanoja. [8](#) Älkää ruvetko heidän kaltaisikseen. Teidän Isänne kyllä tietää mitä te tarvitsette, jo ennen kuin olette häneltä pyytäneetkään. [9](#) Rukoilkaa te siis näin:

-- Isä meidän, joka olet taivaissa!

Pyhitetty olkoon sinun nimesi.

[10](#) Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,

myös maan päällä

niin kuin taivaassa.

[11](#) Anna meille tänä päivänä

jokapäiväinen leipämme.

[12](#) Ja anna meille velkamme anteeksi,

niin kuin mekin annamme anteeksi

niille, jotka ovat meille velassa.

[13](#) Äläkä anna meidän joutua kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta.*

Tänään tulee kuluneeksi 77 vuotta siitä, kun marsalkka Mannerheim antoi päiväkäskyn, jossa puolustusvoimia määrättiin viettämään ”nyt päättyneessä sodassa kaatuneiden sankarivainajien sekä myös kaikkien murroskautena vuonna 1918 molemmin puolin vakaumuksensa puolesta henkensä uhranneitten yhteisenä uskonnollisena muistopäivänä”.

Sitaatti Veteraaniperinteen portaalilta: ”Kaatuneitten muistopäivän viettäminen sai alkunsa huhtikuussa 1940 pidetystä piispainkokouksesta, jossa oli ehdotettu suru- ja muistojumalanpalvelusten pitämistä talvisodan sankarivainajien muistoksi sunnuntaina 19. toukokuuta 1940. Suunnitelman tietoonsa saanut puolustusvoimain ylipäällikkö, sotamarsalkka C. G. E. Mannerheim käski välittömästi, ettei vapaussodan päättymisen muistopäivänä ja armeijan lippujuhlan päivänä 16. toukokuuta järjestetä liputuksia ja paraateja. Samalla hän kansakunnan yhtenäisyyttä korostaakseen määräsi, että lippujuhlan sijasta toukokuun kolmatta sunnuntaita oli vietettävä ”nyt päättyneessä sodassa kaatuneiden sankarivainajien sekä myös kaikkien murroskautena vuonna 1918 molemmin puolin vakaumuksensa puolesta henkensä uhranneitten yhteisenä uskonnollisena muistopäivänä”. Mannerheimin käsky koski vain puolustusvoimia, mutta sitä alettiin noudattaa myös puolustusvoimien ulkopuolella. Myöhemmin muistopäivän piiriin sisällytettiin luonnollisesti myös jatkosodan ja Lapin sodan sankarivainajat.” Sitaatti päättyy. (http://www.veteraaniperinne.fi/kaatuneitten_muistopaiva)

Toukokuun kolmannelta sunnuntaista muodostui sittemmin koko maata ja kansaa yhdistävä muistopäivä, jossa muistellaan kaikissa [Suomen](#) aluetta ja/tai suomalaisia koskettaneissa [sodissa](#) tai muissa [taisteluluonteisissa](#) toimissa, [rauhanturvaamistehtävissä](#) kaatuneiden sekä taistelujen aikana ja niiden päättymisen jälkeenkin kuolleiden, kuten [teloitettujen](#) ja [vankileireillä](#) menehtyneiden muistoksi vietettävä

päivä. Kaatuneiden muistopäivään kuuluvat olennaisesti käynnit [sankarihaudoilla](#). Tänään mekin saamme messun päätyttyä kokoontua sankarihaudausmaalle kunnioittamaan kaatuneiden muistoa. Suomi on pyrkinyt tuomaan kaatuneet taistelijansa kotiseudun kirkkomaahan. Lähtiväthän miehet ja naiset aikoinaan puolustamaan kotia, uskontoa ja isänmaata. Kaikki eivät saaneet palata takaisin rakkaalle kotiseudulleen. Viime sodissamme kuoli miltei 94000 sotilasta, lottaa, partisaanien uhreja ja ulkomaalaisia vapaaehtoisia. Kentälle jääneenä on siunattu noin 8000. Kuolleiksi julistettuja ja kadonneita on yli 5000. Kaikissa perheissä ei siis saatu kokea jälleennäkemistä. Odotus päättyi suruun, kaipaukseen ja ikävään. Suruviesti oli kova hinta rauhalle, vapaudelle ja itsenäisyydelle. Historiassa on kuitenkin hetkiä, jolloin yksittäisen ihmisen etu jää koko kansakunnan edun alle. On suostuttava yhteiseen koettelemukseen, on kuljettava tuskainen tie loppuun asti, maksoi mitä maksoi. Ei siksi ollut ihme, että kaatuneiden muistopäivän vieton alkuvuosikymmeninä [Suomen lippua](#) pidettiin klo 10–14 [suruliputuksen](#) tapaan puolitangossa, muun osan päivästä (8–10 ja 14–21) kokotangossa. Vasta vuodesta 1977 lähtien kaatuneiden muistopäivä on ollut vakiintuneena [liputuspäivänä](#). Kun [toisen maailmansodan](#) päättymisestä vuonna 1995 tuli kuluneeksi 50 vuotta, ohjeita muutettiin niin, että liputetaan normaaliin tapaan koko päivän kokotangossa.

Kollektiivinen suru yhdistää kansaa. Kaatuneiden muistopäivän vietto on varmasti ollut Suomen kansaa yhdistävä päivä näinä 77 vuoden aikana. Kaatuneiden omaiset ovat tarvinneet paljon tukea, lohdutusta ja lähimmäisenrakkautta varsinkin menetysten jälkeisinä alkuvuosina. Avun antaminen toinen toisille oli osaltaan auttamassa kansaamme eteenpäin menetyksistä valoisampaan tulevaisuuteen. Käytyjen sotien menetykset tuntuivat myös täällä Ähtärissä. Kun tänään jälleen seisomme lippurivistön ja seppelien kanssa sankarihautojen äärellä, huomaamme sen. Sankarivainajien nimet ja syntymä- ja kuolinajat ovat nyt selkeästi luettavissa. Suntiomme on juuri saanut valmiiksi pääsankarihaudausmaan vainajien muistolaattojen puhdistuksen. Tätä seurakunnalta pyydettiin juhluvuoden kunniaksi, ja se on nyt tehty.

Tämän päivän sukupolvilla on mahdollisuus rukoilla edelleen kansamme ja maamme puolesta. Kansamme raskaina kohtalonvuosina rukoukset olivat niin rintamalla kuin kotona se, että maahan saataisiin rauha ja että kotoa lähetetyt saisivat palata terveinä takaisin työhönsä ja läheistensä pariin. Tänään rukouksessamme on läsnä kiitollisuus Jumalalle siunauksesta ja varjeluksesta kansaamme kohtaan. Saamme rukoilla, että Kaikkivaltias yhä pitää siunaavan kätensä maamme yllä. Kristitty liittyy rukoukseensa Jumalan siunauksen pyytämisen koko maailmalle. Virressä 581 lauletaan viimeisessä säkeistössä: Rukoilemme rauhaa myös koko maailmaan, että kaikki kansat pian saavat isänmaan. Sinä Herra, saatat mielet avartaa, että ymmärrämme: on yhtä koko maa.”

Jumala on todella luonut koko maan ja kaiken muunkin maailmassa. Kymmenessä käskyssään hän on ilmaissut pyhän tahtonsa kaikkia ihmisiä kohtaan. Toinen käsky, ”älä käytä turhaan Jumalan nimeä”, vaatii ylistämään Jumalan pyhää nimeä ja kaikessa hädässä huutamaan sitä avuksi eli rukoilemaan. Näin Martti Luther kirjoittaa Isossa Katekismuksessaan, yhdessä tärkeimmistä Tunnustuskirjoistamme. Luther selittää Isossa katekismuksessaan Isä meidän-rukousta. Selityksensä johdannossa hän kirjoittaa: ”Olemme nyt kuulleet, mitä meidän pitää tehdä ja mitä uskoa. Niihin sisältyy parhain ja autuaallisin elämänosamme. Jatkamme eteenpäin katekismuksen kolmanteen osaan, joka kertoo, miten on rukoiltava. Kaikkien ihmisten elämässä näet pätee tämä totuus: vaikka olemmekin alkaneet uskoa, ei kukaan meistä silti pysty pitämään kymmentä käskyä täydellisesti, kun vielä Perkele, maailma ja oma lihammekin panevat kaikin voimin vastaan. Sen vuoksi onkin mitä tärkeintä, että emme päästä Jumalaa hetkeksikään rauhaan, vaan huudamme ja rukoilemme, että hän antaisi meille pysyvän ja kasvavan uskon sekä voiman täyttää kymmenen käskyä ja että hän raivaisi tieltämme kaiken, mikä on sitä estämässä. Mutta mitä meidän on rukoiltava ja miten sen on tapahduttava? Jotta sen tietäisimme, on Herramme Jeesus Kristus itse, kuten kohta näemme, opettanut meille valmiin sanamuodonkin.” Sitaatti päättyy.

Päivän evankeliumissa siis kuulimme Jeesuksen opettaman Isä meidän rukouksen. Sen sanamuodoilla Jeesus kehottaa meitäkin rukoilemaan. Meillä on siis Jumalan käsky, ”älä turhaan lausu Herran sinun Jumalasi

nimeä”, joka kehottaa meitä ylistämään ja rukoilemaan Jumalaa. Kun Jumala näin painokkaasti käskee rukoilemaan, niin meidän ei tule missään tapauksessa väheksyä rukouksen voimaa. Luther opettaakin, että rukouksen tulee perustua kuuliaisuuteen Jumalaa kohtaan: ”Sillä jos hän ei tahtoisi sinua kuulla, hän ei myöskään käskisi sinun rukoilla eikä antaisi siihen näin ankaraa määräystä”. Luther myös muistuttaa, että Jumalan käskyyn rukoilla häntä sisältyy myös lupaus. Psalmissa 50 se sanotaan: ”Avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon sinut pelastaa.(ps. 50:15) Jeesus taas sanoo: Anokaa niin teille annetaan, etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan.”(Matt. 7:7-8) Luther kirjoittaakin tästä Raamatunkohdasta näin: ”Tämän pitäisi totta totisesti herättää ja sytyttää sydämemme niin, että käymme rukoilemaan innokkaasti ja ilomielin.”

Meillä on siis käsky ja lupaus ja valmis sanamuoto rukoilla Jumalaa. Luther kirjoittaa, että meidän olisi totuttava rukoilemaan joka päivä itsemme ja ympärillämme olevien ihmisten puolesta, myös saarnaajien, esivallan edustajien, naapurien ja oman talon väen puolesta. Isä meidän rukouksessa Jumala ja Jeesus Kristus, Jumalan Poika tuovat esille sen, että Jumala tahtoo, että hänen nimensä tulee keskuudessamme pyhitetyksi. Se tarkoittaa, että oppimme ja elämämme on jumalallista ja kristillistä. Toisessa pyynnössä tulee esille Jumalan valtakunta: tulkoon sinun valtakuntasi.

Luther selittää tätä pyyntöä, että siinä pyydämme, että” Jumalan valtakunta tulisi keskuuteemme ja läheisyyteemme sillä tavalla, että mekin kuuluisimme niihin ihmisiin, joiden keskuudessa hänen nimensä pyhitetään ja hänen valtakuntansa menestyy.” Luther selittää, että Jumalan valtakunta tulee luoksemme kahdella tavalla: ”ensiksi se toteutuu täällä ajassa sanan ja uskon välityksellä. Toiseksi se toteutuu ikuisesti Kristuksen ilmestyessä tuomiolla. Rukouksessa pyydämme tätä kumpaakin. Rukoilemme, että se saavuttaisi ne, jotka eivät vielä ole siitä osallisia, ja että se joka päivä kasvaen saapuisi meidän luokse, jotka jo olemme päässeet siitä osallisiksi. Toiseksi rukoilemme, että se tulisi luoksemme myös iankaikkisessa elämässä.” Jumalan valtakunta lähestyy Pyhän Hengen kautta uskon saarnassa, jossa on läsnä evankeliumi Jeesuksesta Kristuksesta. Hän on synnin, kuoleman ja kaiken pahan vallan voittaja. Jeesus lähetti opetuslapsensa saarnaamaan parannusta ja syntien anteeksiantamusta kaikkeen maailmaan alkaen Jerusalemissa. Tämä sama saarna on nytkin kuultavissa ja uskottavissa. Saat ystävänä rohkealla mielellä turvautua evankeliumin lupaukseen syntien sovittajasta ja lunastajasta Herrasta Jeesuksesta Kristuksesta. Hänen pyhässä nimessään ja sovintoveressään saat uskoa epäuskon ja kaikki sen mukanaan tuomat synnit anteeksi. Ja sinä matkaystävä, saat uskoa myös kaikki epäilykset, synnit ja kiusaukset anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä, sielun rauhaan, vapauteen ja iloon saakka. Tapahtukoon Isä sinun tahtosi täällä maan päällä kuin myös taivaassa. Amen.